

Előfizetési árak:
 Egész évre ----- 12 frt.
 Félévre ----- 6 "
 Negyedévre ----- 3 "
 Egy hóra ----- 1 "
 — Egyen szám 4 kr. —

Kiadóhivatal:
 Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
 hová az előfizetések és a lap
 megküldésére vonatkozó felszo-
 lalmások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
 Nagy-Becskerek,
 Zápolya-utca 1-35 szám,
 hová a lap szellemi részét, illetve
 minden közlemény intézendő.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtatnak el
 Azonkívül az összes hirdetés
 irodákban.

Megjelenik mindennap,
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

Temetés után.

Nagybecskerek, július 23.

Az őszinte részvétet, melylyel minden művelt nemzet kísérté sírjába a barbár merénylet szerencsétlen áldozatát, újabb botrány zavarta meg.

Az eddig előttünk fekvő szófiai tudósítások szerint a gyászmenet alatt sajnálatos rendzavarás történt. Az egyik tudósítás szerint a menetben egy revolver-lövés dördült el, a mi nagy riadalmat okozott és ebben a nagy keveredésben néhány embert összegázoltak. A másik verzió szerint, midőn a menet arra a helyre érkezett, hol Sztambulovot meggyilkolták, Petkov beszédet intézett a néphez és ezt mondta:

„E helyen esett el a legjobb ember, ki oly sokat tett hazájáért, felbérelt gyilkosok keze alatt.“ E szavaknál a tömegből valaki azt kiáltotta: „Hazudsz!“ E közbekiáltás miatt aztán éktelen lárma és tolongás keletkezett, mely hogy komolyabb zavargássá nem fajult, a rendőrség erélyes közbelépésének köszönhető. A gyászmenet alatt több ilyen incidens nem fordult elő. De mikor a néptömeg visszatért a temetésről, zajos tüntetések voltak a francia konzulátus előtt. A tüntetőket végre a rendőrség és lovaskatonaság oszlatta szét.

További rendzavarásról eddig nem kaptunk hírt és valóban semmi sem kívánatosabb, mint hogy ne ismétlődjenek a rendzavarások, mert semmi sem tehetné súlyosabbá Bolgárország helyzetét a jelen pillanatban, mint ha kiderülne, hogy a kormány képtelen megvédelmezni a főváros nyugalma. A szükséges rendszabályok széles keretekben történtek meg Ferdinánd fejedelem, valamint Sztójlov

miniszterelnök különös szerencséről beszélhetnek, ha eltelik a következő idő is olyan nyugodtan, mint a napok a rémes gyilkosság óta.

A temetés nélkülözött minden hivatalos jelleget. Nem is történhetett ez másképpen. Sztambulov családja olyan mereven visszautasította a fejedelem összes részvétnyilatkozatait, hogy lehetetlen volt a fejedelemnek vagy kormányának megjelenése Sztambulov utolsó útján. A fejedelem azonban érzi helyzetének kínos voltát és miniszterelnökéhez intézett hosszú táviratban indokolja magatartását. Ujlag hangsúlyozza, hogy nemzeti temetésben akarta részesíteni első miniszterelnökét, hanem ez a kegyeletos terve hájtörést szenvedett az elhunyt családjának ellenkezésén. A fejedelem egyezersmind keserűen kifakad az európai sajtó ama része ellen, a mely Sztambulov meggyilkolása miatt súlyos vádakot emel ő ellene és kormánya ellen. Végül ujlag utasítja kormányát a bűnösök és a büntény szigorú és teljes kiderítésére.

Kétségtelenül távol áll tőlünk, akár Ferdinánd fejedelem, akár miniszterelnökét összekötésbe hozni a büntényvel, a mely megszegyenítő az egész bolgár nemzetre nézve, bárki követte légyen el. Ellenben tagadhatatlan, hogy oly körülmények láncolatával állunk szemben, a melyek okvetlenül teljes felvilágosítást követelnek, ha Bolgárország legfőbb intézői mentek akarnak maradni attól a szemrehányástól, hogy — legalább is gondatlanságukkal — előmozdították Sztambulov meggyilkolását. Eltéit gonosztevőknek és Sztambulov halálos ellenségeinek szabadonbocsátása, Bolgárországba hazatér-

résük, szabad járás-kelésük Szófiában, Sztambulov erőszakos visszatartása Bolgárországban, a rendőrség érthetetlen magaviselete a merénylet alkalmával, mind-ezek olyan körülmények, a melyeket teljes mértékben tisztázni kell, ha a fejedelem és kormánya vissza akarják szerezni azt az európai reputációt, a melylyel július 15-dike előtt bírtak. A liberalizmus és a fölvilágosodás emlegetése valóban csekély bizonyító erővel bír akkor a mikor Sztambulov meggyilkolásának rugóit és tettseit akarja ismerni az európai közvélemény, hogy megalkothassa végleges ítéletét a modern történelem egyik legmegbotránkozatóbb esete fölött. Kívánjuk Ferdinánd fejedelem és kormánya érdekében, hogy minél rövidebb idő alatt sikerüljön nekik ilyen teljes világosságban bemutatni a Sztambulov ellen elkövetett merényletet.
 Sz—y K—L.

A Jókai-kiadás harmadik sorozata.

Nagybecskerek, július 23.

Abból a monumentális vállalatból, amely Jókai Mór összes műveit mesésen olcsó áron teszi közzé, megjelent egy újabb sorozat. Ez már a harmadik a vállalat megindítása óta s ugy a hiálitása, mint tartalmának gazdagsága folytan méltán sorakozik az előbbiekhöz. Valóban most látni csak, milyen életrevaló eszme volt a Jókai jubileumát rendező bizottságtól, hogy azt a nagy nemzeti ünnepet, a mikor Magyarország meghódította Jókai zsenije előtt, nem muló külső pompával tette felejthetlenné, hanem egy mara-dandó nagy alkotással: Jókai Mór egy fél-századot felölelő irodalmi tevékenységének száz kötetbe való foglalásá-
 sával.

A „TORONTÁL” TÁRSZÁJA.

Mésalliance.

Írta: Zsoldos László.

Mikor Tary herceg, ez az alig negyvenöt éves, kiborotvált állu szalonbetyár a raffinált asszonybolonditók csodálni való gyöngeségével beleőrült a népszínháznak egyik tulságosan is fiatal, új csilágába, és rövid néhány hét múlva felhúzott a patyolat ujjára egy remekművű aranyos karikagyűrűt, akkor Luczia, a leány, szentekete nagy szeméit a jövendőbeli ura elegáns arczára tapasztva, valamihogyan úgy találta, hogy némeilyik férfit csakugyan érdemes nagyon szeretni.

— De hercz . . . Olivér, — suttogta könyvelőbátd szemekkel, — igazán, én meg sem érdemeltem ezt a . . .

Valami olyasfélét akart mondani, hogy ő ezt a nagy boldogságot szegény, homályba burkolt származású leány létere voltaképp ki sem érdemelte a sorstól; de a herczeg nem hagyta befejezni a hálálkodását, és az utolsó szót inkább letapasztotta a szerelmes ajkával.

Aztán csaknem tüntető jókedvükben kihajattak a Stefánia utra, hol a leáldozó félben levő májusi nap langyos sugárlehetével rajongta körül őket.

A kocsis ügyesét csettintett a nyelvével, a két szürke előrenyújtott nyakkal ügetett el a sétáló nagyközönség zibongó csoportjai előtt; az ismerősök pedig, a kik velők szemben, avagy mellettök elrobogtak, a piros és kék vér árnyalataihoz mérten irigykedve vagy — arisztokratikus fanyarsággal jegyezték meg a szomszédjuknak:

— Ime a legújabb mésalliance! . . .

Luczia azok közül a boldogtalan teremtesek

köül törté föl magát az élet nyugodalmas örömeiben lubickoló felszínre, kiknek a nevét születésükkor nem az atyjok neve után szokták az anyakönyvbe bevezetni.

Sőt ebben a tekintetben tulajdonképen még arról sem volt sejtelme, vajjon az apja egyáltalán ki lehetett.

Annyit azonban még betöltetlen husz esztendőjével is kitalálhatott, hogy az istenben boldogult édesanyjának, kire különben csupán csöpp gyerekkori emlékeiből gondolhatott vissza, minden valószínűség szerint nagyon rejtélyes egy asszonynak kellett lennie. Erre látszott mutatni legalább az a körülmény, melyet Kovács Mari, ez az élte legszebb éveiben elsorvadt meszeszerű szépség, végső rendelkezésében leányára vonatkozólag érintett.

— Ha leányom, Luczia, — ugymond a végrendelet idevágó része, — huszadik évét betölti, vagy netalán hamarabb férjhez megy, adassék át neki az Eördögh közjegyzőnél megőrzés végett letett levelem . . .

Luczia egy időben sokat törté a fekete kontyú fejét ezen a különös rendelkezésen, meg azon a levelen, a mit e szerint a jelzett időben majd meg fog kapni a közjegyzőtől.

Végre is arra a megállapodásra jutott, hogy abban a lepecsételt borítékban nem lehet más, mint valami olyan dolog, a mit az édesanyja életében elfelejtett neki megmondani, valószínűleg azért, mert akkor még igen kicsi volt hozzá. Lehet, hogy éppen felvilágosítást fog adni — valakiről.

Elpirult, mert szégyenlette, hogy nem tudja, ki az apja.

Mikor most, évek múlva, az esküvőjét megelőző estén ott ült a csinos, kékselyem szobájában, szorosan a völegénye mellett, akkor valamiképen megint előfogta ez a gyerekes szégyenkezés. Lesütötte a szeméit és zavartan bárált a fehér ruhája fodraival.

— Ugyan, Luczi, — kérdezte a herczeg enyelgő hangon — min törté azt az édes fíj? S leburnult kezébe szorította a leány fehér kacsóját.

Aztán észrevéve, hogy az az a kacsón egy könyvesebb is van, neki is eszébe jutott valami. Lehajolt menyasszonyához és hosszan, gyöngéden megsimogatta simára fésült haját.

— Ugyan, édes Luczi . . . majd ismerni fogja az apját a — mienk . . .

Az utolsó szavakat szinte suttogva ejtette ki. A széles tükörablak kétrét felbocsátott függönyszármái mögül biztatólag mosolygott be a napsugár.

Másnap a világ általános hüledezése mellett megtartották az esküvőjüket.

Gyönyörű júniusi délelőtt volt s az ég ragyogó zománczán még csak egy vészjósló felhő sem tornyosult.

A kíváncsiak elállták a gyalogjáró szélét és a mint az új házások kiléptek a papnevelő intézet kapujtaján, a tömegben erre az érdekes mésalliance-ra vonatkozólag halkán suttogó megjegyzések futottak végig.

Tary herczeg és a fiatal felesége éppen hazajöttek szlavonai birtokukról, ahol esküvőjük után a hitvesi szerelem nyarat töltötték, és Luczia herczegnő épp valami megkésztet üdvözlő levelet betűzött végig, mikor egyszerre csak eszébe jutott egy másik levél, mit az anyja utolsó rendelkezése értelmében férjhezmenetele óta voltaképp már át is kellett volna vennie talán a közjegyzőtől.

Másnap délelőtt reggeli után azonnai elhajtattott Eördöghhez, és a kellő alakosságok betartása mellett át is vette tőle a lepecsételt, fakó levelet.

A mint visszajövet egy utánozhatatlanul kedves mozdulattal belibbnt a kocsiba, a szélein elsárgult, ócska borítékot rögtön fel akarta

Jókai Mór neve ma már mondhatni a társadalom minden rétegében — átment a köztudatba. Dicsőre jelzőket fölösleges reá halmozni, munkái ajánló levélre nem szorulnak. Mindenki tudja, hogy Jókai Mór már magában véve is kincsesháza a magyar szellemnek s hogy tevékenységével szinte egyedül áll a világirodalomban.

E sorok czélja nem is lehet az, hogy összes műveinek harmadik sorozatának megjelenése alkalmából, újra- és újra zengjük nagyságát s azt a dicsőséget, a mely fényes szellemével a magyar nemzetre és a magyar irodalomra háritott. Hanem feladatunknak ismerjük t. olvasóink figyelmét felhívni arra, hogy e korszakalkotó munka be szerzésével ne késsek. Mert fájdalom, nálunk nem áll egyforma arányban az elismerés a könyvvásárlással. Hanem osztogatjuk a pálmát mint a kenyeret s szívesebben dicsérünk mint vásárlunk.

Ennek ellenkezőjét kellene bizonyítanunk most, hogy Jókai Mór összes műveinek kiadásával szinte elesik az az általános panasz, hogy a magyar könyvek drágák. A hatalmas műkiadói a Révai testvérek nagyban megkönnyítették beszerzését az által, hogy havi részletfizetés útján a szegényebb sorsuaknak is megközelíthetővé teszik a diszkiadást. Havi három illetve négy forintos részlettel mindenki jogot válthat magának arra, hogy egy valóságos egész könyvtárral gazdagítsa bibliotékáját.

Azok, a kik négy forintos részletfizetéssel vásárolják a száz kötetet, nyomban megkapják a kiadásból eddig megjelent három sorozatot, a kik három forintos részlettel törlesztik a nagy munka árát folytatlagosan kapják csak meg a sorozatokat. A részletfizetés feltételei — mint látni való — olyan előnyök, hogy valóban mulasztást követ el az a ki tehetné s még sem szerzi meg e nagyszabású vállalatot.

Jókai Mór összes műveinek harmadik sorozatát a következőkben ismertetjük: Valóban gyönyörűség forgatni ez újabb sorozat tiz vasok kötetét, a melyből egész teljességében sugárzik felénk az a nagy geniust, a mely ötven év alatt egy egész irodalommal ajándékozta meg a magyar nemzetet. Csak a címét soroljuk fel a tiz újabb Jókai kötetnek és az olvasó már ebből is következtethet arra a szellemi kincsesházra, a melyet a nemzeti diszkiadás e harmadik sorozata tartalmaz. Ime a tiz kötet tartalma: XXI. Hangok a vihar után (Novellák). XXII. Vadon vi-

törni. A hogy azonban az újjával hozzányult, egyszeriben valami sajtáságos elfogultságot érzett magában.

— Majd otthon, — mondta félhangon, miközben az összehajtogatott papírdarabot szép csöndesen visszadugta a tárczájába.

— Majd otthon — ismételte még egyszer, és szórakozott tekintettel pillantott ki a körút nyüzsgő emberáradatára.

A fogat herobogott a pazar pompával berendezett üveges lépcsőház elé, s a hercegné elgondolkozva, szinte habozó léptekkel ment föl a lakosztályába.

Mikor bal kezéről lehuzta a keztyűjét, akkor egyszerre valamiféle különös vágy kerekedett benne, hogy halasztás nélkül elolvassa a levelet.

Idegesen szakította föl a borítékot és az izgatottságtól csaknem leroskadt egy vereshátú karosszékre.

— Szeretett leányom, Luczia — írta a levél, mely kerek tizennyolcz évvel ezelőtt való napról volt kelteve — mire e sorokat olvasni fogod, akkorra talán már magadtól is rájöttél, hogy törvénytelen gyermeke vagy anyádnak. Ha szíved van, meg fogsz bocsátani nekem; magad is ismerheted már a szerelmet, a mely néha olyan csábos erejű, mint tesztem azt, a széldülős fejú emberre a mélység. Atyád, kinek — ha ugyan még életben találsz, most már hiszem, független, önálló magad asszonyaként emelt fővel nézhetsz a szembe — jó ember, csak könynyelmű volt egy kicsit és nagyon fiatal; meg aztán különben is elhagyott. Feleségül úgy sem vehetett volna, mert a magas rangja nem engedte, hogy elvegyer. Mésalliance lett volna. Hanem cserébe megígérte — te még akkor nem voltál a világon — hogy soha sem fog megőstülni. Rá vagy egy fél évre aztán egyszer azt mondta, hogy elmegy egy kicsit Afrikába vadászni és azóta nem láttam és nem is tudom, hova lehetett. Mikor ezeket a sorokat írom, te már két éves vagy, én pedig az utolsójád járom. Folyton lázas vagyok

(hesszabb elbeszélések). XXIII. k. Erdélyi képek (novellák). XXIV. k. Az új földesur. XXV. k. Milyenek a nők — milyenek a férfiak (elbeszélések). XXVI—XXVII. k. Egy az Isten szélénél. XXVIII. k. Mire megvénülünk. (két kötetben). XXVIII. k. A köszívü emker fia (két kötetben). XXIX—XXX. k. A köszívü emker fia (két kötetben). Irodalmi szempontból is rendkívüli becses új előszókat írt Jókai mór e kötetek egyikehez és másikához. Így „Az új földesur“ról mond el néhány igen érdekes új adatot, továbbá a „Varchoniták“ról. E sorozat novella kötetének — mint már a tartalom felsorolásából látható — új gyűjteményeket adott a koszos költő, a ki tudvalevőleg maga rendezte sajtó alá műveit diszkiadását. A kötetek külső kiállítás, épp úgy mint az eddig megjelenteké rendkívül tetszetős.

HIREK.

Tájékoztató.

Julius 29. Közigazgatási bizottsági ülés.
Julius 29. A t. h. é. v. igazgatósági ülése.
Augusztus 16. Rendk. városi közgyűlés.
Augusztus 20. Az ipartestület zászószentelése.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van nők részére kedden és pénteken délután.

— Gyűjtés egy templom javára. A Felső-Muzslyán építendő r. kath. templom javára Jaeger Sebők kis-órszi plébános 101. sz. gyűjtőívén 6 írt érkezett be.

Névtelen adomány. A Nagybecskerekben építendő arvház alapja javára egy ismeretlenül maradni kívánó két forintot adakozott, amely adományt ezton mondd köszönetet az arvházi alap kezelősege.

— Kell e park Nagybecskereken? Arról folyik a vita: betámaszuk e a vasarteret, vegyünk e másutt parkra alkalmas telket avagy bővítsük ki a kaszinó kertet? Mi ez utóbbi propeozíció mellett foglaltunk állást s a megyei főorvos is legutóbbi előterjesztésében, melyet a közigazgatási bizottság előt tett, ezt a tervet mondta lehelyesebbnek. Mielőtt azonban az ige testté váne, van egy szerény észrevételünk. A parkok ellenségei azzal szoktak érvelni, hogy ná-

lunk ugysem látogatják a kerteket. Nos hát van a dologban valami, de vajjon miért nem látogatják a kerteket? Mert a mi kertekben lehetetlen tartózkodni. Nem beszélünk az ugynevezett kioszk-kertről, az magán tulajdon. De a városnak is van parkja, a kaszinó kert, s a városnak kötelességében állana arról gondoskodni, hogy az megfelelően céljának. Felhívunk minden jó izlésű embert, hogy fáradjon egyszer este felé a nevezett „parkba“. Meg vagyunk róla győződve, hogy nem tartja ki öt percig. Ennyi port és piszkot sehol sem talál. Az utakat valószínűleg sohasem locsolják, a padokat még ebben az évtizedben nem törölték meg. Az a bizonyos ozondus levegő, melyre a természet barátjai ábitoznak, itt terra incognita, s a ki csak teheti lázas sietséggel menekül ki a kertből le az udvarra, hol nemcsak sör, de jó levegő is van. Ez lehet igen kívánatos állapot a korcsmárosokra nézve, kik ilyenképen több italt mérnek, de mi abban a nézetben vagyunk, hogy vannak ennél magasabb szempontok is, például az emberi egészség. Felhívjuk tehát a városi tanács figyelmét erre az Amerikában található ázsiai állapotra, azzal a kéréssel, hogy tegyen valamit arra nézve, mikép kellemesebb séta essek a kaszinó kertben, akkor aztán talán mások is fel fogják azt keresni mint a dadák, kiknek egyetlen céljuk a délutánt agyonütni, vagy egy-két hölgy, ki itt rendezi unalomszülette találkát.

— Kiskoru betörők. A szegedi rendőrség, mint írják, tegnap két fiatal gyereket tartóztatott le, a kik nagy költökezősükkkel vonták magukra a rendőrség figyelmét. Az alig 17 esztendőös gavalérok egy ottani csatárszámban egyenkint mintegy 8 adag fagyialtot ettek meg, közben forintos Bockokat szivaroztak. Majd jumpolni mentek egyik nyári orfeumba. Itt egy rendőr igazolásra szólította fel őket. Az egyiket Kovács Mátyásnak, a máikat Hiraller Antalnak hívják, foglalkozásra nézve inasok. Azt vallották, hogy a sok pénz, amit elverték az utcán találtak. A rendőrségnél megmozdították őket és egy csomó zálogcédulet és néhány ékszert találtak náluk, miből kitűnt, hogy a Winkler fakeskedőnél tegnapelőtt történt nagy ékszerlopást ökökövették el. A kiskoru betörők sirva vallották be, hogy egy pár jó napot akartak maguknak csinálni és ezért így próbáltak pénzhez jutni. A betörést saját gyártmányu álkulcsok segítségével követték el. A nagyjövőju két fiut átadták a büntető járásbírósnak.

levélpapírost szórakozottan billegetve az ujjai között, határozatlan hangon megszólalt:

— Hozzon be egy nagy kését, Katicza... És sajtáságos, nyugtott hangon tette hozzá: — De jó éles legyen ám, Katicza...

Mikor pedig a leány még mindig az ajtóban állva maradt, a hercegné egy pillanatilag olyanféle képen huzta el a szája szélét, mintha mosolyogni akarna.

Fogta a levelet, hirtelen összegyűrte és egy könnyed, ügyes kézmozdulattal a leány szemé közé vágta.

Aztán, mint a kit egyszerre valami nem várt, nagy öröm ért, a remegő két karját ölelésre tárta és keskeny vértelen ajkán egy velőtrázó sikolylyal a szobaleány vállára borult.

— Anyám, édes jó anyám!...

Az inasok hűledezeve rontottak a szobába.

Az ijedt lármára, a mivel a komorna meg a többi udvari cselédség fölverte a házat, az ajtókeretben a herceg izgatott alakja is megjelent.

— Mi történt?!

Néhány izmosabb inas segítségével Tarynak nagy nehezen sikerült annyit elérnie, hogy a halálrémült szobaleányt kiszabadíthatták a hercegné fojtogatásig ölelő kigyó karjai közül.

Mire a lóhalálában fölvert orvosok megjöttek, a hercegné mar az ottománon feküdt és a legnagyobb erőfeszítéseket tette, hogy a keze csuklóját meg a fejét a kétségbeesett inasok s a férje vasmarkaiból kiszakítsa.

Mikor végre, a szegény, megtévelydött fiatal asszonyt egy kicsit sikerült lecsillapítani, akkor a komorna szepesze nyugtatta át a hercegnek egy összegyűrűt papiros darabot.

— Ez volt a kezében kérem...

Keserveset zokogásra fakadt.

A herceg szépen kiegyengette a levelet, és végigolvasta.

Aztán merevre feszült arczczal tapadt az utolsó rövidke sorra, a hol némileg ismerősnek tetsző betűkkel ez a név volt kiírva:

Tary Olivér herceg.

és napról napra gyöngülök. De azért nagyon szeretem azt az embert és majd a szívem szakad meg, ha arra gondolok, hogy többet nem láthatom a büszke férfias alakját; mikorra ezt a levelet a kezéhez kapod, az életmódja mellett bizonyosan ő is törődtebb alak lesz, elégedetlen, beteges ember; és éppen ezért az a kívánságom kis árvám, keresd föl az atyádat, borulj a lábai elé és mond meg neki, hogy a Mary je egy utolsó istenhözszádot küld neki veled. Bizonyosan jól fog neki esni, hisz nem is tudja talán, hogy mi lett belőtem. Mondd meg neki ezt és — ha tisztelni tudod egy halottnak a sírból kihangzó vagyát: szeresd az édes apádat... Ide írom a nevét, hiszem, bizonyosan ismerni fogod leg alább a családot...

Es reszkető, fakult kézvonásokkal ott állott a hercegné maga állá-u, könnyelmű apjának a neve.

Luczia izgatottan futotta át a levelet. Aztán a nagy szeméi kitágult pupillákkal: merdek az utolsó sorra, a hol a név állott.

Megint a bekezdő sorokra akart pillantani, de a tekintetét mintha leszögezte volna, valami újra csak az utolsó egy sort látta.

A fél keztyűdarab, a mit az imént lehuzott volt a kezéről, idétlenül lapult meg a bolyhos perzsa szőnyegen.

A másik utcából átverődött a villamos vonat ütemszerű méla csöngetése; és ez a hang olyan diszsonánsul rezgett ebben a rózsaillatú, titokzatos asszonyszobában most...

A hercegné egy csaknem öntudatlan mozdulattal homlokára szoritotta a tenyerét. Ugy érezte, hogy a feje kissé hideg.

Fölkelt, és mint a ki most tanuljani, ingatag léptekkel — szinte tapogatózva odament a villamos csengetyühöz és a gombját élesen megnyomta.

A szobalány, a ki még kezdő művésznő korából maradt rája, meghökkenve állt meg a küszöbön.

Luczia ránézett, mint a ki nem bizonyos benne, hogy ő hívta e be, a ki bejött. Aztán a

— **Eljegyzés.** Eibenschütz Izsó nagybecskereki kereskedő eljegyezte Feldheim Irmát, néh. Feldheim Dávid, a nagybecskereki izr. hitközségi volt nagydérmű tanítójának bájosa és mivelt leányát.

— **Tűzoltó-pavillon.** Az ezredéves kiállítás területén már megkezdtek a tűzoltó pavillon építését. Az egész egy kis laktanya lesz, örszobával, istállóval és szertárral. Az épület föl lesz szerelve távirddal, tűzjelző készülékekkel és mindazzal, ami lehetővé teszi, hogy veszedelem esetén a tűzoltóság sikerrel működhesse mindaddig, míg a városból segítség nem érkezik. A pavillonban a jövő hónaptól fogva 12 városi tűzoltó fog állandóan lakni, egy őrparancsnok vezetés alatt. Tavasszal azonban ezt a létszámot jelentékenyen fölemelik a kiállítás területén folyton egy tűzoltó-tiszt is fog tartózkodni.

— **Öngyilkos honvéd.** Glisán József románécskai illetőségű közhonvéd tegnap délután a kaszárnya udvarán szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. Még élve szállították be a városi kórházba, ahol ma délelőtt tizenegyórakor sebébe belehalt. Az öngyilkos honvédet holnap boncolják.

— **Lenau sírja.** A Torontálmegye édeszavu szülőföldének hamvait magába záró sírhalmom, mely a weidlingi községi temetőben van, már közel volt ahhoz, hogy megsemmisüljön és a költő csontjait száz és száz más meghalt ember csontjaival együtt közös sírba helyezték el. A községi temetőnek egyik legrégibb helyén domborul a költő sírja, azt a területet most új sírok részére fogják felhasználni. A költő unokahuga értesítette erről a „Concordia“-t, a bécsi hírlapírók és írók egyesületét, mely örök áron megvette a temetőkezelőséggel a költő sírhelyének területét, és így az elmúlt költő síri álmát nem fenyegeti többé semmi megzavarás. Felmerült az a terv is, hogy Lenau földi maradványait a bécsi központi temető díszsírhelyének egyikébe helyezték át, de ettől a tervtől a költő iránti tartozó kegyeletből elállottak. Ugyanis, a veszélyes betegségben szenvedő költő, közeledni érezvén végóráját, egy alkalommal nővérével Weidling környékén sétálva kijelentette, hogy „itt akarok feködni, ide temessetek el.“ A sír fölött levő emlékkő, a melyre a költő bronzba öntött reliefképe van öntve, még elég jó állapotban van. A „Concordia“ egyuttal kikérte a költő családjától azt az előjogot, hogy a sírnak jókarban való tartásáról az egylet gondoskodik.

— **Deák Péter Borszáken.** Deák Péter, kit, mint néhány nap előtt említettük, a délvidéki szini szövetkezet igazgatójának választották meg, ez időszereint Borszáken működik, még pedig, mint levelezőnk írja, igen szép eredményvel. Az előkelő fürdőközség szépen látogatja az előadásokat s nagyobb részét meg is van azokkal elégedve. — A társulat kiválóbb tagjai: Arkosi Vilmos, Balogh Pista, Kompelthy Gy., Mezei Béla, Szilágyi A., Lorándi T. és Donath L. (karnagy); a nők közül pedig: Deákné, Vlád Gizella (opera es operette-primadonna), Barna Ilon, Nemes Gizella, Zoltán Ilon és Olga, D. Orsi Aranka, Havasi Szidi és özv. Mikei Lajosné.

— **Panama Ó-Becsén.** O-Becséről írják, hogy a legutóbbi városi közgyűlésen Dungszy Bogdán nagybirtokos azt a leleplezést tette, hogy az előjáróság a legelődjik nagy részét a beszéd után szállította be a községi pénztárba. A több száz forintba terjedő hiány miatt a képviselőtestület megbizta Szonomár bíró, hogy az ügyet részletesen megvizsgálva ez illető esküdtek ellen a fegyelmi eljárást azonnal indítsa meg. Legközelebb még több leleplezés is várható O-Becse közgyűlésén.

— **Szerelmes gyerek öngyilkossága.** Temesvárról írják: A ma reggel 7 óra 10 perczkor városunkba érkező orsovai személyvonat utasai borzasztó jelenetnek voltak szemtanúi a belváros és a gyárvaros közötti 3 sz. vasuti örház közelében. A vasuti vágányok mentén a fűben egy 14—15 éves fiú hevert, s midőn a vonat mindegy 20 lépésnyire volt, odafutott, a vágányra tette nyakát s mielőtt az őrvagy a mozdonyvezető megátolhatta volna, a vonat végig rohogott rajta. A fej, mintha csak késsel vágták volna le, olyan szabályosan volt a kerek által lemetszve. A pályáor nyomban jelentést tett a történetéről, s a kikerkezett orvosrendőri bizottság az öngyilkosságot konstataálta. A fiú a zsebében egy sárga borítékba zárt levelet és ténztollat találtak. A levelet piros ténztával magyarul írta, mely így hangzik:

Tekintetes Mili kisasszony!

Mielőtt meghalnék, azaz öngyilkos lennék, nem felejttem el magát Szívem dobogott, fájt, gyászolt, mikor a tollat kézbe vettem; de elnyomom a fájdalommat, ha magára gondolok. Isten tartsa meg, kedves szüleiével együtt. Reszket a kezem, nem irhatok tovább, mert a vonat jön . . .

Kiderült, hogy a szerencsétlen fiú Csendes Jakab helybeli nyomdatulajdonos szolgálatában áll, s Frech Antal gyárvarosi asztalosmester Dezső nevű fia. Dezső csendes természetű, jóra való nyomdászinas volt, a ki szorgalmáért hetenként 50 kr borraalót is kapott fizetésén feül. Az utóbbi időben azonban feltűnő zárkozottságot mutatott s egész éjjeleken át távol volt a szülői háztól. Mint nyomdászinas ismerte meg a szép „Mili“ kisasszonykát, a ki a „Dél-magyarországi Közlöny“ kiadóhivatalában van alkalmazva; a kisasszony iránt táplált szerelméről azonban mit sem tud a krónika. Ugy lát-szik, hogy a kis Dezső fiú igazi platói szerelem áldozata lett. A helyszínen megjelent Bárdossi városi kapitány nyomban a belvárosi temető halottas kamarájába vitette, a hol később szivertárázó jelenet játszódott le, midőn a fiú szülői meglátták halott gyermeküket. Az anya elájult és a boldogtalan atya hangos sírásra fakadt a fia által irt levél láttára. Temetése holnap után megy végbe.

Táviratok.

A bolgár fejedeleme elhatározása.

Budapest, július 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Karlsbadból telegrafálják: Ferdinand bolgár fejedelem meghoszszabbította iten való időzését és később akar Bulgáriába visszatérni, neje azonban, aki fiával együtt holnap érkezik ide, határozottan kijelentette, hogy nem tér többé vissza Bulgáriába, de fiát se engedi vissza.

Egy író halála.

Budapest, július 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mártonffy Frigyes író és műfordító tegnap hetvenéves korában Ujpesten meghalt.

(Mártonffy Frigyes, író és műfordító, szül. 1825. Komáromban. 1848/49. honvédőhadnagy és Szt Tamásnál sebet kapott. A fegyverletételi után emigráns s Párisban francia nyelvtanár; azután beutazta az európai államok nagyobb részét. 1862. visszajött hazánkba. Itt az irodalomnak élt, és a nemzeti színház tagja volt 8 évig. Számos fordított regényen kívül irt egy francia-magyar szótárt (1879.), francia nyelvtant (1883.) és több eredeti regényt.)

Felmentett ügyvéd.

Budapest, július 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szegedről telegrafálják; A szegedi törvényszék az év május havában felelősségre vonta dr. Kemény Zsigmond bajai ügyvédet, továbbá Friedmann bajai városi bizottsági tagot és Füstös István földmivest, akiket a kir. ügyészség közokirathamissal vádolt. Az utóbbiak bizonyos ingatlanok tekintetében szerződésre léptek s egy harmadik személy magánbosszúból azt a feljelentést tette, hogy a telekkönyvbe dr. Kemény közreműködésével teljesen valótlan tényeket jegyeztettek be. A végtárgyalás befejeztével a törvényszék Kemény ügyvédet harma d félelvi, Friedmann két évi és Füstöst egy évi börtönrre ítélte. Felelősségükre ma foglalkozott az esettel a szegedi kir. tábla, mely Szeghő bíró eladása alapján mind a három vádlottat felmentette.

A győri postásikkasztó.

Budapest, július 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Klopfer Miksa postatisztet, aki a győri postahivatalnál 22000 frtot sikkasztott s akiről azt hitték, hogy már rég valahol Amerikában járkal, a rendőrség a múlt hét végén elfogta egy fővárosi kávéházban. A rég keresett sikkasztó most már illetékes bírja, a győri törvényszék előtt áll. A rendőrség

ugyanis Klopfert átadta a kir. ügyészségnek s innen tegnap egy börtönőr felügyelete alatt Győrbe kísérték.

A csár a Ferdinand.

Budapest, július 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Pétervári telegrammok megerősítik azt a hirt, hogy Ferdinand bolgár fejedelem elvesztette ugy a csár, mint tanácsadói személyes tiszteletét.

Az apa tévedése.

Budapest, július 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Erdekes pörrel beszél a főváros. D. Gy. már agglégény korában nőül vette két házasságon kívül született gyermekének anyját s ezt főképp csak azért tette, mert ugy hallotta, hogy ennek következtében a gyermekek törvényesekké válnak. Nemsohára az apa meghalt. Az előkelő társadalmi állásba jutott gyermekek egyike, egy fővárosszerte ismert szép fiatal leány röviddel utána férjhez akart menni, s ekkor keletlen helyzetbe jutott. Mikor ugyanis anyakönyvi kivonatát megszerezte s völegénye abból azt látta, hogy akit nejevé akar tenni — törvénytelen gyermek, gondolkozóba esett. Maga a menyasszony csodálkozott legjobban a dolgon s rögtön minden követ megmozdított, hogy a „tévedés“ igazítottódjék. De kérését minden fórumon, utoljára a belügyminiszteriumban is megtagadták, azzal a megokolással, hogy „az utólagos házasság által ugyan törvényesíthető a természetes leszármazó, de az anyjának a gyermekek apja által való nőül vétele ön magában nem adja azt meg, hanem ez alapon az anyakönyvek hatóságilag kiigazitandók.“ Ez pedig a jelen esetben nem történt, sőt az is kétséges, hogy D.-től származott-e a gyermek.“ Ezek után a lakodalom elmaradt egyelőre s egyáltalán attól függ a sorsa, hogy mikép fog végződni az a pör, melyet a menyasszony, törvényesítése dolgában atyjának rokonai ellen indított.

Szerkesztői üzenetek.

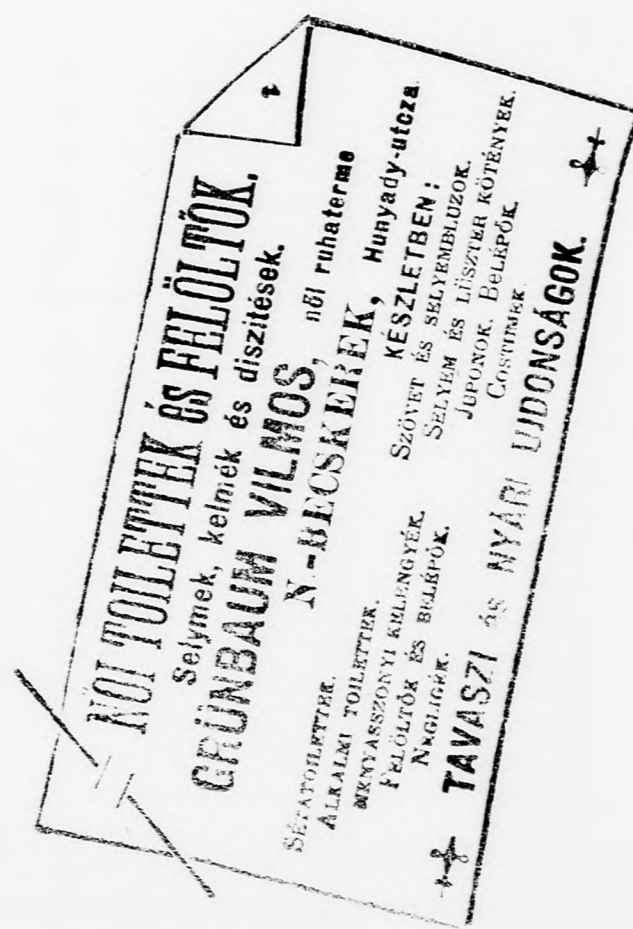
P—r. Az ilyen dolgok, melyeket ön felpanaszol akkor fordulnak elő, ha érthetetlenül fogalmazott kéziratot kap a szerkesztőség.

D. urnak R—u. A 67-ki kiegészítés nem áll utjában annak, hogy Magyarországon többet kártyázzanak mint Ausztriában. Vajjon az osztrák fürdőekben ebéd után a kalabriász járja-e, mint például Beeskereken, az nem tudatik biztosan, mivelhogy ott nagyon szegények az emberek, s nem a kávéházban hanem otthon játszaok. Üdv!

Zs. Kérjük postafordultával pontos címét, hogy kéziratát a jövő héten hazaküldhessük. A kívánt számok ezek: 38, 46, 310, 49, 24.

P—s. Julius Caesar sohasem nyilatkozott az anyósokról.

Nyilttér.

*) Az e rovat alatt közlöttéért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.

Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

